

ÇORUM FATİHİ

DANIŞMEND AHMET GAZİ

TIYATRO
Üç Perde
On Bir Tablo

Yazan
Ethem ERKOÇ
Öğretmen
(Emekli)

2011

Dizgi:
Abdullah ERKOÇ

Kapak Tasarım:
İrfan YİĞİT

Basım yeri:

İsteme Adresi:
Yeniyol Mah. Gazi Cad.
Turgut Özal İş Merkezi
No:92 ÇORUM
0364 225 08 10 / 1539

Ethem Erkoç

1950 yılında Çorum'da doğdu. 1969'da Çorum İmam Hatip Okulu ve Çorum Atatürk Lisesini bitirdi. 1973'de Konya Yüksek İslam Enstitüsü'nden, 1974'de Bursa İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nden mezun oldu. Kırklareli Atatürk Lisesi din dersi öğretmenliği ile meslek hayatına başladı. Osmancık İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri öğretmenliğinden 1977 yılında Çorum İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri öğretmenliğine atandı. 1987 yılında Arapça dil eğitimi için kısa süreli olarak Mısır'a gitti.

Okullardaki kültür etkinliklerinde eksikliği hissedilen tiyatro eserleri konusunda çalışmalar yaptı. 1999 yılında emekli oldu. Yapmış olduğu araştırma, inceleme ve tebliğleri yerel ve ulusal basında çeşitli dergi ve gazetelerde yayınlandı. Kitap çalışmalarının yanı sıra çeşitli dergi ve gazetelerde makale ve inceleme yazıları devam etmektedir.

Evli ve dört çocuk babası olup Arapça ve İngilizce bilmektedir.

Yayımlanmış eserleri:

1. Çorum İli ve İlçeleri
2. Nikonya'dan Çorum'a (*Roman*)
3. Suheyb-i Rumi
4. Yusuf Bahri Efendi
5. Çorum Evliyaları (*Ali İzzet Efendi'nin Tezkire-i Makamat adlı eserinden sadeleştirme*) ilaveli 3. Basım
6. Elvan Çelebi
7. Arapça Kelime ve Cümle Yapısı (2. Basım)
8. Hayat Çizgisi (*Tiyatro*)
9. Gurbet Yuvası (*Tiyatro*)
10. İkinci Ömer (*Tiyatro*)
11. Selahattin Eyyubi (*Tiyatro*)
12. Yedi Sekiz Hasan Paşa
13. Âşık Paşa ve Oğlu Elvan Çelebi
14. Zekât Rehberi (2. Basım)
15. Mazlumoğlu Hacı Halil Ağa
16. Anadolu'da Bir Köy Odası (2. Basım)
17. Sahabe Evliya Ulema Yurdu Çorum
18. Ebu Talib'in Müslümanlığı (Ahmet Feyzi Çorumlu'nun *Feyzü'l-Vahib Fi- Necat-i Ebi Talip* adlı eserinden sadeleştirme)
19. Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde Çorum Yöresi
20. Nemci Şamlı
21. Çorum Fatih Danişmend Ahmet Gazi (*Tiyatro*)

TAKDİM

Kültür, özelde bireyin genelde ise toplumun kıymetli bir birikimidir. Bireyi toplum içinde, toplumu da diğer toplumlar arasında güçlü kılan bu kültür hazinesidir. İnsanlık tarihi irdelendiğinde, tarihi akışa yön veren, etki alanı geniş olan milletlerin baskın bir kültür yapısına sahip oldukları da görülecektir.

Üzerinde yaşadığımız Anadolu coğrafyası tarih boyunca ve günümüzde farklı milletleri, birbirinden farklı kültürleri, inançları barındırmış, bu yönüyle eşsiz bir kolektif kültüre ev sahipliği yapmıştır. Bu kültürel çeşitlilik hiçbir zaman bir ayrışma sebebi olmamış aksine hoşgörü temelinde bir dayanışmanın ana unsuru olmuştur. Bugün de bu topraklar aynı hoşgörüyle aynı zenginlikle aynı çeşitlilikle bu mirasa ev sahipliği yapmayı sürdürmektedir.

Biz bu kültür coğrafyasının önemli bir kenti olan Çorum’umuzda her gün daha da artan bir kararlılıkla kültürel ve sosyal belediyecilik alanında kapsamlı çalışmalara imza atıyoruz. Çünkü biz bu çalışmaların yol, su, park, alt yapı gibi teknik hizmetlerden daha kalıcı olduğuna, hemşerilerimiz arasında dayanışmayı, birlik duygusunu, kentlilik bilincini artırdığına inanıyoruz. Çorum’un kültürel zenginliklerini açığa çıkarmayı, bu çalışmalara öncülük eden çok değerleri araştırmacılarımıza destek olmayı önemli bir görev telakki ediyoruz.

Göreve geldiğimiz 2009 yılından bugüne otuza yakın eseri şehrimizin kültür hayatına kazandırdık. Şüphesiz bu eserler kentimizin yazılı hafızasının oluşmasına büyük katkı sağlayacaktır. Bu alandaki çalışmalarımızın devam edeceğini, Çorum’a Çorum insanımıza dair tüm bilgi, belge ve değerleri titizlikle inceleyerek gelecek kuşaklara aktarma gayretimizin süreceğini özellikle belirtmek istiyorum.

Bu eserin hazırlanmasına emek veren Sayın Ethem ERKOÇ Hocamıza teşekkür ediyor, Çorum’un kültür ve sanat hayatına katkı sunan herkese sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Muzaffer KÜLCÜ
Belediye Başkanı

Önsöz

Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşması, Malazgirt zaferiyle başlamıştır. Ancak ondan sonra her şehir ve kasaba tek tek fethedilerek viyana kapılarına kadar varılmıştır.

Malazgirt'ten başlayan fetih hareketinin Sivas'tan Çorum'a kadar olan boyutunda Danişmend Melik Ahmet Gazi'nin emeği ve gayreti, her türlü övgüye layıktır. Ben de bu bağlamda Çorum'un Bizanslılardan kurtarılışını ele alan bir çalışma yapmaya karar vermiştim.

Bu konuda en eski kaynak, Arif Ali'nin kaleme aldığı "Danişmendname" adlı elyazması eseridir. Onu temel alarak "Nikonya'dan Çorum'a" adlı romanda Çorum'un fethini okuyucularımıza aktarmaya çalışmışım.

Aynı konuyu birde tiyatro diline aktarılmasında yarar olduğu düşüncesiyle "Çorum Fatih-DANIŞMEND AHMET GAZİ" adlı eseri hazırladım. Bu eserin basımını gerçekleştiren Çorum Belediye Başkanımız Muzaffer KÜLCÜ'ye, kapak kompozisyonunu hazırlayan irfan YİĞİT'e teşekkür ediyorum.

Çorum'u fethedip bizlere armağan eden kumandan ve askerleri rahmetle anıyorum. Eğitim camiamızın bu tür eserlere sahip çıkarak sahnelemelerini umuyorum. Saygılarımla

Ethem ERKOÇ
Ağustos - 2011

Şahıslar:

- 1.Arif Ali: Tarihçi
- 2.Melik Ahmet Gazi
- 3.Ahmet Serges: Komutan
- 4.Gülnuş Banu: Melikin eşi
- 5.Alptekin: Vezir
- 6.Artuk, Nasrettin İltekin: Komutan
- 7.Nizamettin Abdullah: Kadı
- 8.Şemsettin Efendi: Müftü
- 9.Yahya:İstihbarat neferi
- 10.Süleyman Numanoglu: Komutan
- 11.Eyüp Yunusoğlu: Komutan
- 12.Osman Ayaoglu: Komutan
- 13.Abdurrahman Tokadi: Komutan
- 14.Efromite: Şettat'ın kızı ve Artuk'un eşi
- 15.İhtiyar
- 16.Selçuk: İhtiyarın torunu
- 17.Zindancı
- 18.Sancaktar
19. Bayraktar
- 20.Haberci
- 21.Melikin muhafızları: İki kişi
- 22.Şettat (Jatatos Komonos): Amasya tekfuru ve İmparatorunun amcasının oğlu.
- 23:Nestor: Çorum tekfuru
- 24.Prenses Helene: Nestor'un eşi
- 25.Masiye Banu: Nestor'un kızı
- 26.KeşişGregore
- 27.Kirakos: Nestor'un yardımcısı
- 28.Kimmonos: Şövalye
- 29.Niketas: Haberci
- 30.Kiropi: Özel koruma
- 31.Aleksis: Kale muhafızı
- 32.Kartelemiyos: Komutan
- 33.Antonios: Komutan
- 34.Phokas: Komutan
- 35.Gözdeler: İki kadın
- 36.Nestor'un muhafızları: İki kişi

BİRİNCİ PERDE

1.TABLO

(Perde kapalıdır. Perdenin önünde rahlede kitap yazan bir adam oturmaktadır. Işık, onun üzerine odaklanmıştır.)

Arif Ali: (Önünde rahle, üzerinde hokka divit, kağıtlar, kitaplar bulunmaktadır. Dividi hokkaya batırarak yazmaya devam eder. Kitapları karıştırır, okur, düşünür, sonra yazıya döker. Bir ara gözlüğünü düzeltir. Sönmek üzere olan mumun yedeğini yakar. Sonra başını kaldırıp seyirciye bakar.) Kusura bakmayın dalmışım. Biz yazarlar, işte böyleyiz. Bir dalarız okumaya, yazmaya; çevremizde olup biteni unuturuz. Kendi iç dünyamıza bakarız da dış dünyada olanları görmeyiz. Neyse, bu, bizim derdimiz. (Elinde bir kitapla ayağa kalkar.) Kendimi tanıtmayı unuttum. Ben, Arif Ali. Tokat dizdarı Arif Ali. Resmi görevim, kale muhafızlığı. Ama ben, daha çok tarih, edebiyata meraklıyım. Anadolu'nun tarihini araştırıyorum. Bu beldelerin Türkleşmesi ve İslamlaşmasını inceledim. Malazgirt'ten yaşadığımız çağa kadar olup biteni derlemeye çalıştım. Bu noktada şu eser, çok il-

gimi çekti: Adı “Danişmendname”dir. Bu eser, Melik Danişmend’in dillerden düşmeyen menkıbelerini bir araya getirmiş tam bir halk destanıdır. Bu menkıbelere, Anadolu Selçuklu hükümdarı II. İzzettin Keykavus, büyük ilgi duymuş. Katiplerinden İbn-i Âlâ’ya emredip derlemesini istemiş. O da 1245 yılında, gaziler arasında dolayarak bu menkıbeleri derleyip iş bu Danişmendname’yi kaleme almış. Bu kitap, aradan yüz yıl geçmesine rağmen, en güzel halk destanıdır. İşte bu destanı inceleyen haşmetli, ferasetli, dirayetli sultanımız Murat Hüdavendigâr Padişah Efendimiz beni çağırdı. Bu destanı, günümüz Türkçesiyle yeniden yazmamı ferman buyurdu. Ferman sultanımızdır, dedim. Derhal koyuldum işe. Kitabı, yeni baştan ele aldım. Kolay okunsun ve iyi anlaşılsın diye kitabı on yedi bölüme ayırdım. Her bölümün başına da birkaç sayfalık şiirle gönülden geleni dökuverdim.

Dedim ya (Elindeki kitabı göstererek) bu kitabın adı Danişmendname. Danişmend Melik Ahmet Gazi’nin destansı hayatı.

Melik Ahmet Gazi, Malatya’da dünyaya gelmiş. Battal Gazi’nin torunu Sultan Tursan ile arkadaş olmuş. Bir taraftan silahşörlük öğrenirken diğer taraftan İslami ilimlerle ilgilenmiş. Kısa zamanda bilgin olmuş. Herkes ona danışmaya başlamış. Bu nedenle kendisine Danişmend denilmiş.

Danişmend Gazi, bir gece rüyasında Hz. Peygamber'i görür. Ondan cihat ve gaza için emir alır. Aynı gece Sultan Turasan da rüyasında dedesi Seyit Battal Gazi'yi görür. O da dedesinden benzer talimatlar alır. Bunun üzerine Bağdat'a gidip halifeden gaza ve cihat için izin isterler. Halife, kendilerine izin verir. Battal Gazi'nin sancağıyla Ebu Müslim'in alemini de onlara teslim eder. Böylece 1070 yılında Rum Diyarında gaza ve cihada başlarlar.

Çavuldur, Çaka, Doğan, Kara Tekin gibi beyler, Hasan, Eyüp, Süleyman gibi kumandanlar ona katılırlar. En büyük cenkleri Malazgirt'te gerçekleşir. Büyük Sultan, Türk Hakanı Alparslan hazretlerinin emir komutasında Malazgirt'te Bizans İmparatoru Romanos Diogenes'in sayıca çok üstün ordusuna karşı savaşırlar.

Eee... Ne de olsa Bizans ordusu kalaba. İslam ordusu, onun yedide biri kadar. Olsun... Bizde iman var. Bizde akıl var, feraset var. Sonuç malum. Bizans sürüsü dağıldı. İmparatorları da esir oldu.

Size Malazgirt Savaşını anlatmak gibi bir niyetim yok. Bu savaşta Sultan Alparslan hazretlerinin askeri danışmanlarından biri, belki de en önemlisi Melik Ahmet Gazi idi. Bunu ben demiyorum. Tarihler yazıyor.

Malazgirt'teki kahramanlıkları üzerine Sultan Alparslan hazretleri, Melik Ahmet Gazi'ye Sivas ve havalisini iktâ ediyor. Melik

Ahmet Gazi, Sivas'ı Bizans'tan alıp bayındır hale getiriyor. Burayı üs olarak kullanıp komutanlarıyla beraber Tokat'a, Niksar'a, Kayseri'ye yöneliyor, Amasya'yı fethediyor.

Söz Amasya'ya gelince biraz durmak gerekir. Amasya, Yeşilirmak havzasının simgesi güzelim bir şehir. Ama onu korumak için Kızılırmak havzasının da fethi gerekmektedir. Amasya'dan sonra ilk kilometre taşı, eski adıyla Nikonya, yeni adıyla Çorum'dur. Çorum'u fethetmeden Kızılırmak havzasına hakim olmaya imkan yoktur. Bu, nasıl olacak? İşte ben de bu bölüme gelmiştim. Gelin birlikte izleyelim.
(Sahneden çekilirken perde açılır.)

2.TABLO

(Perde açıldığında Melik, Vezir Alptekin ve Kadı Nizamettin ile ayak divanındadır. Sonra Efromite gelir.)

Melik: Diyeceğim şu ki Bizans keferesi, azmıştır. Anadolu halkına zulüm etmektedir. Ehl-i islama göz açtırmaz olmuştur. Bir tedbir gerek. Ne dersin vezirim Alptekin?

Vezir: Bir adım öne çıkar.) Tedbir, şart olmuştur...(Geri çekilir.)

Melik: Hocam, Nizamettin Abdullah Efendi! (Bir adım öne çıkar.) Siz, alim ve fazıl bir kişisiniz. Fıkıhta, kelimada, tefsir ve hadis ilminde üstatsınız. Ehliyet ve liyakatinizle Amasya kadılığı makamındasınız. Bu konuda siz, ne dersiniz?

Nizamettin: Melikim, siz ki Sivas'ı, Rum'un zulmünden kurtardınız. Taş üstünde taş kalmayan şehri bayındır eylediniz. Tokat'ı, Kayseri'yi ve nihayet Amasya'yı ehl-i salipten (haçlılardan) temizlediniz. İslam sancağını Yeşilirmak vadisine diktiniz. Şettat gibi bir keferayı dize getirdiniz.

Melik: Bunlar, yetmedi hocam.

Nizamettin: Ben de onu diyecektim. Bunlar gerekliydi ama yeterli değil. Hedef, İstanbul olmalı.

Melik: İstanbul... İstanbul... Hep rüyalarımda... Hep hayallerimde... Ama heyhat... Niza-

mettin... Evet, hedef İstanbul olmalı. Orayı fethedip o mübarek müjdeye, Peygamber müjdesine ulaşsın. Dileğim, budur.

Melik: Ağzın bal akıyor hocam. Ama oraya varmak için daha çok yol var.

Vezir: Melikim, o yolun önündeki ilk engel, Nestor'dur.

Melik: Bilirim onu. Çok hain ve çok zalimdir. Çorum halkı, ondan bizardır.

Uşak: (Girer.) Melikim, bir ihtiyar, sizi görmek istiyor.

Melik: Bekletme, al içeri.

İhtiyar: (Yanında oğlu Selçuk ile birlikte içeri girer. Yorgun, bitkin ve perişan vaziyettedir. Oğlunun başını okşayarak kapının ağzında durur. Uşak da yanında dikelir.) Melikim, gör halimizi. Çaresiziz, perişanız, günlerdir açız.

Melik: Adın ne senin?

İhtiyar: Hasan, Melikim. Bu da torunum Selçuk,

Melik: (Yanlarına doğru gider. Onlarla ilgilenir.) Ne oldu size? Nedir bu hal?

İhtiyar: Melikim, günlerdir kaçıyoruz. Daha doğrusu gündüzleri saklanıyor, geceleri kaçıyoruz. Aş yok, ekmek yok. Arazide bulduğumuz otlarla açlığımızı bastıra bastıra... (Ağlamaya başlar.)

Melik: Nereden geliyorsun?

İhtiyar: (Ağlayarak) Haymana Yaylasından.

Vezir: Haymana Yaylasından Amasya'ya, öyle mi? Hem de şu ihtiyar halinde.

İhtiyar: Ne yapayım, beyim? Bizans askerleri, yaylayı bastılar. Sürümüzü telef ettiler. Erkeklerimizi kılıçtan geçirdiler. Çocuklarımızı kaynar kazanlara attılar. Kadınları tutsak aldılar.

Melik: Siz, nasıl kurtuldunuz?

İhtiyar: Oğlum Cafer şehit edilince, torunumu alıp kaçtım. (Başını okşayarak) Zaten annesi de geçen yıl ölmüştür.

Melik: Deseniz ya bu da yetim kaldı.

İhtiyar: Bu, yine şanslı. Arkadaşları, hep öldürüldü.

Melik: İyi kurtulmuşsunuz.

İhtiyar: O kargaşada torunumla kaçtık. Ormanda saklandık. Ama aklım, fikrim yurdumda, obamda, oymağımdaydı. Saklandığımız yerden olup biteni seyretmeye başladık. (Göz yaşlarıyla) Dayanılacak gibi değildi. Yaşlı, kadın, çocuk demeden işkence ediyorlardı. Gebe kadınların karınlarına pis çizmeleriyle basıyor, çocukların kollarını, bacaklarını keserek işkence ediyorlardı.

Selçuk: Kardeşim Emine'yi süngüyle parçaladılar. Ahmet'i de kaynar kazana attılar. Çılgınlıklarını, kahkahalarla izlediler.

İhtiyar: Bunlar, gözlerimizin önünde oldu. Dedim ya, dayanılacak gibi değil.

Nizamettin: Vahşet bu... İğrenç, çok iğrenç...

Melik: Bunları görünce kaçtınız, öyle mi?

İhtiyar: Onlar gidince dönmek istiyorduk ama olmadı.

Melik: Gitmediler mi?

İhtiyar: Gitmek yerine çadırlarımıza yerleştiler. şarap içip zil zurna sarhoş oldular. Gece ay ışığında ormandan izliyoruz. Sarhoş köpekler, tutsak kadınlara önce tecavüz ettiler, sonra parça parça doğrayarak öldürdüler.

Nizamettin: Bu, tam bir vahşet...

İhtiyar: İşte böyle, melikim. O korku ve o acıyla kaçtık. İki aydır dağ tepe dolaştık. Sonunda buraya ulaştık.

Melik: Burada güvendesiniz, korkmayın. (Uşağına) Evladım, bunlar, izim özel misafirlerimiz. Götür, yeni elbiseler giydir. Karınlarını do-yur. Kalacakları yeri göster.

Uşak: Baş üstüne, melikim.

İhtiyar: Allah razı olsun, melikim. (Elini, eteğini öpmeye çalışır. Uşakla birlikte çıkarlar.)

Vezir: Melikim, vaziyeti görüyorsunuz.

Melik: Görüyorum, görüyorum. Meseleyi, kökünden çözmek gerek. Kararım kesin. (Seyirçiye doğru ilerler.) Kızılırmak'tan Sakarya Vadisine kadar, küffarla cengimiz var. Cihan, bunu böyle bile.

Nizamettin: İlk hedef, Nikonya olmalı.

Vezir: Nikonya'yı da Nikonyalıyı da Nestor'un zulmünden kurtarmalı.

Melik: Ben de o fikirdeyim.

Vezir: Nikonya'da Bizans tekfuru Nestor, azmıştır. İslahı gerek. şehrin girişine şövalyelerini yerleştirmış. Aklınca Amasya'ya kafa tutuyor.

Melik: Aklı sıra elimizde tutsak olan şettat'ı kurta-racakmış.

- Nizamettin:** Şettat'ı dine davet ettiniz, cevap alamadınız. Vergi vermesini teklif ettiniz, reddetti. Artık onun katli vacip olmuştur.
- Melik:** Haklısın, hocam. Ama son bir şans daha vermek istiyorum. Şettat'ın kızını çağırdım. Neredeyse gelir.
- Vezir:** Melikim, onu burada bırakıp sefere çıkamayız. O mel'un, hala tehlikelidir.
- Melik:** Çorum'a sefere çıkarken onu Amasya'da bırakmak, tedbirsizlik olur. Bunun farkındayım.
- Efromite:** (Girer, herkes ona bakar.) Melikim, beni ferman buyurmuşsunuz.
- Melik:** Gel, Efromite, gel. (Efromite yaklaşır.) Ben de seni bekliyordum.
- Efromite:** Emrinizdeyim, Melikim.
- Melik:** Biliyorum, Efromite. Sana güveniyorum. Sen ki baban Şettat Amasya Beyi iken onu bırakıp Müslüman oldun.
- Efromite:** Müslüman olup hak yolu buldum.
- Melik:** Tek başına Bizans komutanlarına karşı koydun. Safımızda yer aldın.
- Efromite:** Allah'a inandım. Hz. Muhammed'in peygamberliğine inandım. Kur'an-ı Kerim'in hak olduğuna inandım. Safınıza katıldım, Melikim.
- Melik:** Senden çok memnunuz. Ama babanız Şettat, imana gelmiyor. Vergiye razı olmuyor. Gel, Müslüman ol, Amasya'da padişahlığına devam et diyorum, çirkin sözler söylüyor.
- Efromite:** Babam Şettat'ın kalbi mühürlenmiş.

Melik: Diyeceğim odur ki, biz sefere çıkacak olsak onu burada bırakamayız. Bıraksak durmaz. Geride fitne kaynatır. Öldürsek hatırın kalır.

Efromite: Ey asrın padişahı, ey Melik Danişmend Ahmet Gazi, babam, atam, ecdadım din yoluna, Muhammed aşkına feda olsun. Ama iznin olursa, bu gece babama varıp nasihat edeyim. Ne de olsa babam...

Melik: Ben de öyle diyecektim.

Efromite: Gideyim, onu hak dine çağırayım. Kabul ederse hoş... Etmezse, Melikim, ne dilersem yap.

Melik: İnşallah, seni dinler.

Vezir: Ya imana gelmezse?..

Melik: Kadı, hükmünü verdi. Biz de gereğini yerine getiririz.
(Işıklar söner.)

3.TABLO

(Zindandan bir bölüm. Şettat, demir parmaklıklar gerisindedir. Yatağının üzerinde oturup, efkarlı efkarlı sarma sigara içmektedir. Bu esnada zindancı içeri girer. Bu tablodan itibaren gayrimüslimler, bozuk bir şiveyle konuşurlar.)

Şettat: Ne o, zindancı? Yine yemek mi getirdin?

Zindancı: Yemeği, yeni yedin ya... (Kilidi açmaya başlar.)

Şettat: Yoksa beni, serbest mi bırakacaksın?

Zindancı: Yok be Şettat.

Şettat: Yoksa cellatlara mı teslim edeceksin?

Zindancı: Amma şüphesin be...

Şettat: Söyle be zindancı. Çatlatma beni.

Zindancı: Bir ziyaretçin var.

Şettat: Oğlum Neblaluş mu?

Zindancı: Hayır.

Şettat: Çorum tekfuru Nestor mu?

Zindancı: Hayır, hayır. Bilemedin.

Şettat: Yoksa Melik Danişmend mi?

Zindancı: Yine bilemedin.

Şettat: Söyle be zindancı. Çatlatma beni.

Zindancı: Kızın be, kızın...

Şettat: Efromite mi? Olamaz.

Zindancı: Neden be?

- Şettat:** O, İsa'yı terk etti. Muhammed'e gitti. O, bana gelmez.
- Efromite:** (Sahnenin köşesinden zindanın kapısının önüne doğru gelir.) Gelmez olur muyum, babacığım? Hem de koşarak geldim. (Demir kapıdan içeri girer.)
- Şettat:** (Öfke ve nefretle) Gelme, istemiyorum seni. Ben, seni evlatlıktan reddettim.
- Efromite:** Reddetsen de ben, senin kızınım.
- Şettat:** Sen, Müslüman oldun. Sen, Muhammedi oldun. Defol, git.
- Efromite:** Ben, gerçeği buldum. Müslüman oldum. Sen de ol, kurtul.
- Şettat:** Ben mi?...Beni, iyi tanı. Ben, İmparator Aleksiyos'un amcaoğluyum. Ben, Amasya tekfuru Jatatos Komanonos.
- Efromite:** Kısaca Şettat.
- Şettat:** Ben, anlı şanlı Şettat... İmparator, beni kurtarır.
- Efromite:** İmparator, şarap ve kadınla meşgul. Ondan sana fayda yok. Gel, Müslüman ol da kurtul.
- Şettat:** Ölürüm de Müslüman olmam.
- Efromite:** İslamı bir bilsen, böyle demezdin.
- Şettat:** Sen, keşiş misin, rahibe misin? Bana nasihat edip durursun. Sen, kimsin?
- Efromite:** Ben, senin kızınım. İmana gelip kurtulmanı istiyorum.
- Şettat:** Ben, İsa'ya inanırım. Ondan sonra kimseyi tanımam.
- Efromite:** Hz. İsa'nın müjdelediği Hz. Muhammed, son peygamberdir. İnan, ne olur...

- Şettat:** Bana onun adını anma. Ona da, onu peygamber tanıyanlara da...
- Efromite:** Bırak bu küfürleri de...
- Şettat:** Küfür de ederim, başka şey de... Ona inanan öz kızım da olsa, boğarım.(Boğazına sarılır.)
- Efromite:** (Kurtulmaya çalışır.) Yapma, boğuyorsun.
- Zindancı:** (Elindeki anahtar tomarını Şettat'ın eline vurarak) Bırak kızıl. Utanmaz adam, o senin kızın.
- Şettat:** (Ellerini bırakır. Pişmanlık duyar gibi geri çekilir. Yatağın üzerine oturur.) Af edersin, kızım. İslam, Muhammed deyince bir an kendimi kaybettim.
- Efromite:** Babacığım, (Elini öpmeye çalışır.) ben, seni buradan kurtarmaya çalışıyorum. (Şettat, elini öptürmez.) Niyetim bu. Başka amacım yok.
- Şettat:** (Yatağından kalkar. Kızının sırtını okşayarak) Kızım, yavrum, bu sıkıntıları, hep senin için çekiyorum. Yoksa bu Türklerle ne işim vardı? Girer miydim onlarla kavgaya?
- Efromite:** Benim için mi?
- Şettat:** Evet, senin için. Benden sonra Amasya'nın kraliçesi olacaktın. Bu Melik Danişmend geldi. Oyunumuzu bozdu. Sen de onlardan yana oldun.
- Efromite:** Babacığım, kızsan da beni dinle, sözümü tut. Müslüman ol, Hak dini kabul eyle.
*Din Muhammed dinidir, bilgil yakın,
İnana olur cehennemden emin.*

*Odur bilgil şefaaf eyleyen,
Ümmeti olana rahmet eyleyen.
Gel salavat ver, inan Muhammed'e,*

Seni bundan kurtarıp azad ede.

Şettat: (beyitleri dinlerken kulaklarını tıkır.) Kız,
sen ne diyorsun? Ne saçmalıyorsun?

*Bana hışm eyledi hem benzü Mesih,
Kim bu kız söyler bana bunca kabih.
Pes Mesih'in kulluğun idemedim,
Dediği yolda anın gidemedim.*

*Gelme karşıma, ne söylersin bilmezem,
Ben bu sözü kulağıma koymazam.*

Efromite: Eğer ona ol dem sen inanmayasın,
Başınla canın dahi kurtaramayasın.

Şettat: Şöyle bil kim, ben dinimden dönmezem,
Yürü, var git, ben öğüdün almazam.

Efromite: Ben, Melik'in elçisiyim. Onun mesajını
getirdim. Eğer müslüman olursan kurtula-
caksın ve de Amasya'ya yine tekfur ola-
caksın.

Şettat: Yürü var git, ben öğüdün almazam,
Şöyle bil ki, ben dinimden dönmezem.

Efromite: Eğer öğüdümü almazsan, Melik seni bo-
ğazından asar. Murdar olursun.

Şettat: Git, Melik'e söyle. Babam Müslüman olmu-
yor, de. Beni assın. Ruhum, İsa'ya ulaşsın.

Efromite: Baba, vazgeç bu inadından.

Şettat: (Kızını iterek kapıyı çarpar.) Git, defol. Me-
likine söyle. Bilsin ki ben, Müslüman ol-
maaaaaamm.

Efromite: (Babasının çığılığını, kulaklarını tıkayarak
dinler.) Babacığım, keşke aksini söylesey-

din. Fermanını, kendin imzaladın. (Son cümleyi tekrarlarlarken ışıklar söner.)

4.TABLO

(Melik; kadı, müftü ve komutanlarla birlikte ordunun huzurundadırlar. Sağında sancaktar, solunda bayraktar yer almaktadır. Fonda “Ceddin deden” marşı çalınmaktadır.)

Melik: Askerlerim, yeni bir sefere çıkıyoruz, Çorum’a doğru. Duydum ki orada Nestor diye bir kefere varmış. Halka zulüm edermiş. Kızılırmak havalisini kasıp kavurmuş. Çevresindeki komutanlarla da ittifak edip Çorum ve havalisinde Müslüman halka zulmedermiş. Oradan bize tehditler savuruyormuş. Gelsin de Türkler, sizi elimizden kurtarsınlar, diye meydan okuyormuş. Amasya’dan Çorum’a giden tüccarları soyuyor, hatta katlediyormuş. Memleketimizin ulemasından kadı ve müftü efendiler de aramızda bulunmaktadırlar. Huzurunuzda soruyorum; Muhterem hocam, halkına zulüm eden, müslümanı katleden, İslamın inşarına mani olan Nestor keferesine karşı ne tedbir gerektir?

Müftü Şemsettin Efendi: Melikim, siz, İslam sancığını Amasya’ya diktiniz. Ezan sesleri, Yeşilirmak havzasını çınlatıyor. Çorum

havalisinde Allah'ın şanını yüceltmek, küfürün belini kırmak için Nestor ve avanesine haddini bildirmek gerek. Allah yolunda savaş gerek, melikim.

Melik: Ya siz ne dersiniz, Kadı Nizamettin Efendi?

Kadı Nizamettin: Melikim, Amasya'yı Şettat belasından kurtardınız. Çorum'u da Nestor zulmünden kurtarmak lazımdır. Ben dahi savaş derim, melikim.

Melik: Komutanlarım, kadı ve müftü efendilerin görüşleri böyle. Sizler ne düşünürsünüz, bilmek isterim. Benim serleşkerim, başkumandanım Ahmet Sergis, hazır mısın cihadı da?

Ahmet Sergis: Seninle Allah yolunda ölüme hazırım.

Melik: Artuk Bey, Hıristiyanlığı bırakıp kendi gönlünle İslamı seçtin. Küffara karşı kahramanca savaştın. Benim sırdaşım, yoldaşım oldun. Fikrin, benim için çok değerlidir. Ne düşünürsün?

Artuk: Allah yolunda canım fedadır. Fermanınızı beklerim, melikim.

Melik: Siz, ne dersiniz?

Süleyman Numanoğlu: Emriniz, başım üstüne, melikim.

Eyüp Yunusoğlu: Emrinizdeyim, melikim.

Osman Ayaoğlu: Ferman, melikimin.

Abdurrahman Tokadi: Emriniz olur, melikim.

Melik: Hocalarım, komutanlarım, askerlerim, Allah şahittir ki niyetim halistir. Sözümde, maksadımda hilaf yoktur. Niyetim, İslam san-

çağını, Bizans burçlarına dikmektir. Bu gün bu maksatla, töre gereği, atımın kuyruğunu bağladım. Beyaz elbisemi giydim. Ölürsem kefenim olsun. O zaman ruhum, göklere çıkacaktır... Komutanlarım, askerlerim, benimle beraber ölmeye hazır mısınız?

Komutanlar ve askerler: (Kulisten kuvvetli bir sesle) Hazırız.

Melik: Askerlerim, düşmanla karşılaşınca kadın ve çocuklara kılıç çekmek yoktur. Yaşlılara, keşişlere, rahiplere, silahsız halka dokunmak yoktur. Bağa, bahçeye, ahalinin malına zarar vermek yoktur. Anlaşıldı mı?

Askerler: (Kulisten koro halinde) Emredersiniz, melikim.

Melik: Amasya'da yerime vezirim Alptekin'i vekil bırakıyorum. Vezirim, Amasya, sana emanettir.

Vezir Alptekin: Gönlünüz ferah olsun. Amasya'yı gözüm gibi korurum.

Melik: Hocam, dua buyurun da sefere çıkalım gayri.

Müftü Şemsettin Efendi: Melikim, bugün Cuma namazında tüm camilerde dua edildi. Ümmetin dua ve niyazı sizinledir. Ancak töredendir; askeri savaşa uğurlarken hep dua ederiz.

Melik: Buyurun.

Müftü Şemsettin Efendi: Amin...(Eller kaldırılır, amin sesleri yükselir.) *Elhamdü lillahi Rabbil-alemin. Ves-salatü ves-selamü ala seyyidina Muhammedin ve ala alihi ve*

sahbihi ecmeîn. Allah'im, senin şanını yüceltmek, islamın sancağını yükseltmek için cihada çıkan bu orduyu Mansur ve muzaffer eyle. Düşmanlarını, Kahhar ism-i şerifinle kahreyle. Allah'im, senin yoluna canlarını adayan bu mücahitleri yalnız bırakma. Ya Rabbi, Melik Ahmet Gazi ve ordusunu düşmanlarına karşı muzaffer kıl. Askerlerini meleklerinle kuvvetlendir. Ya ilahel-alemin, bu kulların, rızanı kazanmak için canlarını vermeye hazırlar. Onlar, senin yolunda, dinini yüceltmek uğrunda cihat ediyorlar. Sen de onları koru, Allah'im. Onlara zafer nasip et, Allah'im. Amin, bi-hürmet-i Taha ve Yasin ve bi-hurmet-i sey-yidil-mürselin. Velhamdülillahi Rabbil-alemin. El-fatiha. (Fatiha okunup eller yüzlere sürülürken kulisten Euzü-Besmele çekilerek "Nasrun minallah ve fethun karib ve beşşiril-müminin." ayeti okunur. Ardından "Destur Ya Allah" diyerek marşlar çalınmaya başlarken perde kapanır.)

İKİNCİ PERDE

5.TABLO

(Nestor, sarayda gözdeleleriyle içki alemini yapmaktadır. Fonda taverna müziği çalınır. İki yanına yerleşmiş olan gözdeleleri, Nestor'u yelpazeleriyle serinletmeye çalışırlar.)

1.Gözde: İç kralım, iç.

Nestor: Doldur kız, doldur.

2.Gözde: (Şarap doldururken) Bu şarap, tam yirmi yıllık. Yarasın.

Nestor: Kızlar, siz de şarap gibisiniz.

1.Gözde: Yani kralım?...

Nestor: Yani ne şaraba doyuyorum, ne de size...

2.Gözde: Prenses Helene duymasın, tekfurum.

Nestor: Duysun, duysun... Korkmuyorum.

1.Gözde: O belli olmaz.

Nestor: Korkmuyorum işte. Var mı diyeceğin?

2.Gözde: Melik Gazi geliyor, dersem?...

Nestor: (Ayağa kalkar.) Gelemez, gelemez.

1.Gözde: Ya gelirse?...

Nestor: Gelemez... Gelse de Kandilkaya savunmasını aşamaz. Oraya yiğit silahşörlerimi, şövalyelerimi yerleştirdim. Onları geçemez.

Helene: (Öfkeyle içeri girer.Gözdeleler çevresinden uzaklaşırlar.)Sen, öyle san, pis sarhoş. Geldi bile...

Nestor: Şaka, değil mi sevgilim? Şaka...

Helene: (Yaklaşır. İçki kokusundan tiksinererek) Bu kadar içersen, şakayı ciddiye ayırt edemezsin elbette. (Sürahiden bir bardak su alıp suratına serper. Bu arada fondaki müzik de kesilir.) Uyan, uyan; Melik Ahmet Gazi, Mecitözü'nü geçti geliyor. Kandilkaya savunması diye bir şey kalmadı. Saraya doğru ilerliyor. (Olup biteni şaşkınlıkla izleyen gözdeleler, yavaş yavaş çıkarlar.)

Nestor: (Kendisine gelir.) Ciddi misin sevgilim? (Helene, başıyla tasdik eder.) Nasıl olur? (Elindeki kadeh düşer.)

Kirakos: (Şövalye Kimmanos'la birlikte içeri girer. Heyecanla) Tekfurum, tekfurum! Melik Ahmet Gazi geliyor.

Nestor: Kirakos, sen ordumun başkomutanısın. Utanmıyor musun bunu söylemeye?

Kirakos: Efendim, ne yaptım engel olamadım. İsterseniz şövalye Kimmanos'a sorun.

Kimmanos: Tekfurum, Melik Ahmet Gazi, korkunç bir orduyla geliyor. Ben deyim yirmi bin, siz deyin otuz bin...

Nestor: Siz, Kandilkaya'da puslu kuracaksınız...

Kimmanos: Kandilkaya'nın tepesine mancınıklar ve okçular yerleştirdik. Kayalar, oklar fırlattık. Şiddetli bir direniş gösterdik ama...

Nestor: Sus, bire manyak., bire beceriksiz. Ben, mazeret istemem.

Kimmanos: Ama yüce tekfur, o orduya silah işlemiyor. Tekbir sesleriyle gürül gürül geliyorlar.

- Nestor:** Kirakos, bu ne biçim şövalye? Bu, korkakmış. Vur kellesini.
- Kirakos:** Fakat tekfurum...
- Nestor:** Yoksa senin de kelleni vurdururum.
- Kirakos:** (Kılıcını çeker. Kimmanos da kılıcını sıyırır. Bir iki hamleden sonra Kimmanos'u öldürür. Kılıcını kınına koyarken)Yazık oldu. Çok cesur şövalyeydi.
- Aleksis:** (Heyecanla içeri girer.) Tekfurum, Melik Ahmet Gazi geliyor. Kalenin burçlarından gördüm. Elmalı Köyü'nden Mürsel Bağları'na kadar Melik'in askerleriyle kaplı.
- Nestor:** Sen, ne biçim kale muhafızısın? Sen de mi korktun Aleksis?
- Aleksis:** (Şöyle bir bakarak) Ben korkmam kralım. Melik Ahmet Gazi'yi, ordusuyla birlikte Mürsel bağlarının karıklarına gömeceğim.
- Nestor:** Kafam karışık. Ne yapacağımı bilemiyorum. Fena çarpıldım.
- Keşiş Gregore:** (İstavroz çıkararak içeri girer.) Tanrı seni korusun, kralım.
- Nestor:** Sen de mi, Keşiş Gregore?..
- Gregore:** Tekfurum, İsa'nın gazabına mı uğradık? Kutsal Ruh, biz terk mi etti yoksa?
- Nestor:** Keşiş, keşiş... Zaten sinirlerim bozuk... Çıkart dilinin altındaki baklayı.
- Gregore:** Tekfurum, halk panik içindeler... Manastırlara sığınıyorlar.
- Nestor:** Korkaklar!.. (Başını ellerinin arasına alarak stresini sergiler.)
- Helene:** Halk, ne yapsın? Sen, ne yapıyorsun?... (Öfkeyle kapıyı çarpıp çıkar.)

- Kirakos:** Tekfurum, paniğe kapılmak yerine, tedbir gerek.
- Nestor:** Evet, tedbir gerek. Ama nasıl?... Zaten şehrin etrafı surlarla çevrili.
- Kirakos:** Ben de surları çepeçevre dolaşan hendekler kazdırıyorum.
- Nestor:** Aslan be Kirakos... Sen, bir tanesin.
- Kirakos:** Hendekleri de suyla dolduruyorum.
- Nestor:** Bu, ne kadar sürer?
- Kirakos: Bu gün biter.
- Nestor:** İyi... Surların üstüne okçular yerleştirin. Kale muhafızlarını artırın. Sarayın korumalarını iki katına çıkarın. Sarayın burçlarına mancınıklar yerleştirin.
- Kirakos:** Emredin, tekfurum. Kaledeki silah deposundan sivil halkı da silahlandıralım.
- Nestor:** Derhal yapılsın.
- Kirakos:** (Gözleri dalar.) İmparator Aleksiyos'un bir haberi olsa... Ah bir haberi olsa...
- Gregore:** Yetiştirdi imdadımıza.
- Nestor:** Keşiş, sen ne duruyorsun? Çabuk... Bütün kiliselerde çanlar çalınsın. Halk, kiliselerde toplansın. Kutsal Haçı çıkartın şehrin meydanına. Halkı, Türklere karşı savaşa çağırın, kutsal savaşa... Gönüllüler toplayın...
- Gregore:** Emriniz olur, tekfurum. Bu, tam bana göre... İsa Mesih, seni korusun. (İstavroz çıkartarak çıkar.)
- Nestor:** Sen, ne duruyorsun Kirakos? Şimdi durmak zamanı değil... Haydi iş başına... (Işıklar söner.)

6.TABLO

(Bağlardan bir görüntü. Fonda bando ve boru sesleri. Sahnede devrilmiş bir iri kütük. Işıklar yandığında tek kollu Yahya, ağaç kütüğünün önünde dolaşmaktadır.)

Yahya: Allah, Allah... Bu, ne hikmet?!... Nestor'un sarayında şenlik var. Borular çalıyor. Bando sesi yankılanıyor. Kuşatma altında bir şehir!.. Delirdiler mi yoksa?... Yoksa... Yoksa yeni bir gelişme mi var? (Ağaçların hışırtıları arsında ayak sesleri duyulur.) Bir gelen var herhalde...(Ağaç kütüğünün arkasına saklanır.)

Niketas: (Endişeyle sağa sola bakarak ilerler.) Şuradan sessizce sıvışmalı. Nestor, bana güveniyor. Bu işi, bir başarsam... Kim bilir, beni kızı Masiye ile evlendirir. Saraya damat olurum. Belki de kral olurum. (Sevinçle hoplayarak ilerler.)

Yahya: (Birden karşısına çıkar.) Dur bakalım, kim-sin sen?

Niketas: (Korkuyla kekelemeye başlar.) Ben mi?... Bir yabancı...

Yahya: Nereye gidiyorsun?

Niketas: Çorum'a.

Yahya: Yalan söylüyorsun. Sen Çorum'a gitmiyorsun. (Boğazına hançeri dayar.) Doğru söyle bana, adın ne?

- Niketas:** Adım mı? (Çaresizlikle söyler.) Niketas.
- Yahya:** (Hançerini çeker.) Doğru söyle.
- Niketas:** İsa Mesih hakkı için doğru söylüyorum.
- Yahya:** Çorum'da ne işin var?
- Niketas:** Akrabalarım var.
- Yahya:** (Hançeri, tekrar boğazına dayar.) Doğru söyle... Yoksa...
- Niketas:** Tamam... Tamam... Söyleyeceğim. (Yahya, hançeri biraz çeker. Bir kolunu sıkıca tutar.) Ankara'ya gidiyordum. Ankara kralı Nebilaluş'a haber ulaştırmak için...
- Yahya:** Ne haberi?
- Niketas:** Melik Gazi'nin haberini. Melik, Amasya'yı zapt etti. Şettat'ı astı. Ankara'ya haber veriyim de Nestor'a yardıma gelsin.
- Yahya:** (Serbest bırakır.) Bu muydu sakladığın? Ne güzel!... Tez haber ulaştır da yardıma gelsinler. Kurtarsınlar şu Çorum'u Türklerden. Hem de tez elden...
- Niketas:** Ben de seni Türk sanıp korkmuştum.
- Yahya:** Korkma.(Hançeri beline koyar. Sarılır.) Geçti artık... (Kütüğün üstüne otururlar.) Sadece Ankara'dan gelecek yardım yetmez. Melik'in askeri çokmuş.
- Niketas:** Olsun... Nestor, onları oyalıyor. Birkaç gün daha geçerse, Ekim ayı başlarında sen gör buraları.
- Yahya:** Nestor, püskürtür Türkleri. Kurtarır Çorum'u.
- Niketas:** Nestor'un gücü yetmez de... Çok yardım gelecek bu hafta. Ruslardan, Frenklerden, Kastamonu havalisinden...

Yahya: Başka, başka?...

Niketas: Tosya ovasından, Samsun ve Canik yöresinden... Hatta...

Yahya: (Merakla) Evet...

Niketas: Hatta Bizans İmparatoru Aleksiyos bile gelecekmiş.

Yahya: Oh!... Ne iyi!... Gerçek mi?

Niketas: Nestor, öyle diyor.

Yahya: Başka ne diyor?

Niketas: (Birden şüphelenir.) Ne sorup duruyorsun? Yoksa sen de mi Melik'in adamısın?

Yahya: (Hançerini çekerek ayağa kalkar.) Neden olmasın?

Niketas: (Kaçmak ister.) İmdat!... Casus var...

Yahya: (Kolundan tutup çevirir. Sol gözünün üstüne hançerin kabzasıyla bir yumruk vurur. Niketas, yere yığılır. Nabzını ve şah damarını yoklar.) Ölmüş...Güle güle Niketas... Mesajını zebanilere söyleyesin. (Seyirciye döner.) Niketas, iyi bir istihbarat kaynağıymış. Melik'e gidip haber vereyim bunları. Tedbir ala... (Işıklar söner.)

7.TABLO

(Melik, karargah çadırında komutanlarıyla toplantı halindedir. Yerdeki harita üzerinde durum değerlendirmesi yapıyorlar.)

Melik: Günlerdir saldırırız, bir netice yok. Yüzlerce askerimiz şehit oldu. Hala bir arpa boyu yol alamadık. Ne dersin, Artuk Bey?

Artuk: Melikim, kafirler, geleceğimizi çok önceden sezmişler, tedbir almışlar. (Haritayı göstererek) Güneydeki şu bina, silah deposudur. Şurada, bize yakın yerde, bağlara bir mil mesafede Nestor'un sarayı bulunmaktadır. Şehir, silah deposuyla saray arasındadır. En ciddi tedbir de, buralardadır.

Ahmet Serges: Bu, harp taktiği itibarıyla isabetlidir.

Melik: Anlaşıldı... Dört cepheden saldıracağız. Ağırlığı, savunmanın zayıf noktalarına kaydıracağız. Biz, saraya ve depoya hamle yaparken, sen Süleymanoğlu, emrindeki birliklerle kuzeyden saldır.

Süleyman Numanoğlu: Emredersiniz, Melikim.

Melik: Osman Ayaoğlu, sen de Süleyman'ın birlikleriyle hareket et.

Osman Ayaoğlu: Başım üstüne Melikim.

Melik: Sen Abdurrahman Tokadi, şafakla birlikte güneyden bastır.

Abdurrahman Tokadi: Fermanınız olur, Melikim.

Melik: Eyüp Yunusoğlu, sen de birliklerinle Abdurrahman'a takviyede bulunacaksın.

Eyüp Yunusoğlu: Emriniz, başım üstüne, Melikim.

Muhafız: (Telaşla girer.) Melikim, adının Yahya olduğunu söyleyen biri huzura girmek istiyor.

Melik: Evladım, görüyorsun, çalışıyoruz.

Muhafız: Melikim, çok önemliymiş.

Melik: (Komutanlarıyla göz göze gelirler.) Gelsin, bakalım.

Yahya: (Telaşla içeri girer.) Selamün aleyküm.

Melik: Aleykümüsselam, Yahya! Nedir bu telaş?

Yahya: Melikim, bugün çok önemli bilgiler elde ettim.

Melik: Saraya mı girdin yoksa?

Yahya: En az o kadar önemli... Bir Rum yakaladım. Şüphelendim. Adamı sıkıştırıp konuşturdum. Meğer Nestor'un habercisiymiş.

Melik: (Melik ve komutanlar, harita üzerindeki çalışmalarını bırakıp kafalarını kaldırırlar.) Ee... Ne diyor?

Yahya: Nestor, sizi oyalyıormuş. Savaşı, uzatmak istiyormuş. Ruslardan, Ermenilerden, Frenklerden, Kastamonu havalisinden, Tosya ovasından, Samsun ve Canik yöresinden ordular gelecekmiş Nestor'un yardımına. İmparator da haçlı ordusu hazırlıyormuş. Anadolu'ya sefere çıkacakmış.

Melik: Bunları, o adam mı söyledi?

Yahya: Evet, o dedi.

Melik: Dedikodu olmaya...

- Yahya:** Bilirsin beni, Melikim. Ben de onlardanmış gibi yaptım. Ağzından laf aldım. Kendisi de Ankara'ya gidiyormuş, yardım istemeye.
- Melik:** Komutanlarım, eğer bu kadar asker toplanırsa kafirler, yine kuvvetlenirler. İşimiz, daha da zorlaşır. Buna bir çare bulmak gerek.
- Ahmet Serges:** Melikim, biz, planımızı uygulayalım. Ama iznin olursa ben bir oyun tezgahlamak istiyorum.
- Melik:** Yine ne hile düşünüyorsun, Ahmet Serges?
- Ahmet Serges:** Bu gece askerlerimiz, planlanan şekilde harekete geçsinler. Ben de Nestor'a bir mektup yazayım.
- Artuk:** İnanmaz ki...
- Ahmet Serges:** Malumunuz, iyi Rumca bilirim. Onların diliyle, onların inancına uygun biçimde...
- Melik:** Denemekte fayda var. Kim bilir, belki o mektup, şehrin kapılarını açar.
- Ahmet Serges:** Bana güvenin, Melikim.
(Işıklar söner.)

8.TABLO

(Nestor, sarayın penceresinden cepheyi izliyor ve emirler yağıdırıyor. Muhafızlar da kılıç ve mızraklarla kapıda bekliyorlar. Fonda kılıç, ok, mancılık sesleri, savaş çığlıkları, feryatlar, iniltiler...)

Nestor: Durmayın, ok atın. Yaklaştırmayın. Mancınlardan taş fırlatın. Bak şuraya; sura tırmanan var. Çabuk kaynar su dökün... Kapıya yaklaşanlar var. Yağlı paçavraları ateşleyip atın... Durmayın... Bu şehir, bizim. Onu Melik'e ve ordusuna bırakmayın. Koymayın düşmanı... Atın, askerlerim, atın... İsa Mesih aşkına, Kutsal Ruh adına atın. Havariler, yardımcınız olsun, atın...

Kiropi: (Elinde bir okla gelir.) Tekfurum, tekfurum!.. Bu ok, sarayın bahçesine düştü. Garip bir ok. Dışına da bir şey sarmışlar.

Nestor: (Oku alır.) Bu mu? (Okun ipini hançeriyle keser. Bezin içinden bir mektup çıkar. Korku ve heyecanla istavroz çıkartıp) İsa Mesih, bizi korusun. (der ve mektubu okumaya başlar. Okudukça hayret ve şaşkınlığı artar.) Gözlerime inanamıyorum. Bu mektup, ciddi mi? Yoksa biri, bizimle dalga mı geçiyor?... Şu can pazarında dalga geçilir mi? Yok canım... Gördüler savunmayı, apışıp kaldılar... Demek ki Melik'in

ordusunda anlaşmazlık başladı... Bundan yararlanmak lazım. Erzak tükenmek üzere. Askerlerimin de morali tükendi. Bu mektup, işe yarar... Şaka bile olsa bu mektup, işe yarar. Bunu, saraya ve komutanlara duyurmak lazım... Kiropi!... Kiropi!...

Kiropi: (Nestor'u şaşkınlıkla izlerken irkilir.) Emret, haşmetli tekfurum.

Nestor: Kiropi! Yardımcıma, komutanlara haber ver. Buraya gelsinler.

Kiropi: Derhal efendim. (Çıkmak üzereyken)

Nestor: Kiropi!

Kiropi: Emret, tekfurum.

Nestor: Prenses Helene'ye, kızım Masiye'ye de haber ver. Hepsi gelsinler.

Kiropi: Baş üstüne kralım. (Çıkar.)

Nestor: (Seyirciye) Bu müjdeye, en çok Helene sevinir. Düşünebiliyor musunuz; altın tepsi içinde Melik'in kellesi... Onu oyar, içine şarap doldururum. Zaferime, kelle kaldırım.

Kirakos: (Komutanlarla birlikte içeri girerler.) Selam haşmetli tekfurum. Bizi emretmişsiniz.

Nestor: Evet, sizi bekliyordum, Kirakos.

Helene: (Kızı Masiye ile birlikte girer.) Nestor, yine ne var?

Nestor: Size, bir müjdem var. Savaşın kaderini değiştirecek bir müjde. Bu gece savaş bitecek. Bu gece zaferimizi kutlayacağız.

Kirakos: Zafer mi? (Güler.) Bizim takatimiz tükenmişti. Takviye de yok. Ankara'dan, Samsun'dan, Canik'ten, Kastamonu'dan yar-

dım gelecekti, gelmedi... Neyi kutlayacağız ki?!..

Aleksis: Emrimdeki askerler, iki gündür bir lokma ekmek yemediler. Aç, susuz savaşıyorlar... Perişanlar...

Nestor: Yarın hepsi bitecek, Aleksis.

Antonios: Ata ata attık. Atacak ok da kalmadı. Su kaynatıp savurmaktan başka bir şey yapamıyoruz.

Nestor: Ok bulamazsanız taş atın, Antonios. Yeter ki onları oyalayın.

Kartelemios: Paçavraları bastırarak zift de kalmadı.

Nestor: Yarın her şey değişecek. Yarın güneş, zafirimizi müjdeleyecek. Yarın aydınlık bir gün olacak.

Helene: Hayatım, yine rüya mı gördün?

Nestor: Rüya değil, prensesim...

Helene: Öyleyse hayal görüyorsun. Bak; komutanlar ne diyor, sen ne diyorsun?..

Masiye: Babacığım, ben, sizin kadar iyimser değilim.

Nestor: Masiye, kızım! Babana güven.

Kirakos: Tekfurum, müjden bu mu?

Nestor: (Mektubu uzatır.) İşte bu... Oku, bak... (Kirakos, alıp açar.) Melik Ahmet Gazi'nin başkumandanı Ahmet Serges'i tanır mısınız?

Kirakos: Tanırım elbette. Asker, hasmını bilmez mi?

Nestor: Artık o, hasım değil... Oku, bak.

Kirakos: (Mektubu okur. Her cümlenin sonunda komutanlar, göz göze gelirler. Sevinçten istavroz çıkartırlar.)

“Tinti Minti. Bu mektup, ben Serges’ten senin katına gelmektedir. Beni bilirsin. Ben Ahmet Serges, yıllardır Danişmend Melik Ahmet Gazi’nin başkomutanlığını yapmaktayım. Onun her halini bilirim. Onun düşmanına nasıl acımasız olduğunu da bilirim. Amasya Beyi Şettat’ı, komutanı Kaytal’ı gözünü kırpmadan öldürdü. Gönlüm, onları övmektedir. Son günlerde Melik, benden şüphelenmeye başladı. Artık katına kabul etmiyor. Beni istemiyor. Dilerim bu gece Melik’in başını keseyim, senin katına iletayım. Böyle yaparsam günahımı yüzüme vurma. Bu ana kadar işlediğim suçları affet. Şunu bil ve anla ki karar verdiğim işe pişman olmam. Bu mektup eline geçince tez cevabını bildir ki ben de işimi yapayım. İsa Mesih diliyle derim ki: Göklerimiz, bizi günah işlemekten koru ve kötülükten kurtar. Amen...”

İmza Ahmet Serges

Hayret!... Ahmet Serges, böyle diyor. İnanılacak şey değil.

Helene: Düşman sözüne güvenilmez.

Nestor: Baksana hayatım; Rumca da biliyor. “Tinti Minti” diye başlamış.

Masiye: Her Tinti Minti diyen, dost olur mu?

Nestor: Kızım, siz çok şüpheciniz. Elde bir mektup var. Ne kaybımız olur? Belki de gerçekten imana gelmiştir. Baksanıza bizim gibi dua ediyor.

Kirakos: Tekfurum, niyetiniz nedir?

Nestor: Derim ki bir mektup yazalım, gönderelim.

Aleksis: Ya bir hile ise?...

Nestor: O zaman Ahmet Serges'i kalenin burcunda sallandırırız. Melik'e de ders olur.

Helene: Yani bir mektup, bir zafer...(İnanamamış bir eda ile) Dene bakalım.

Nestor: Kirakos, sen, uygun bir mektup yaz. (Elindeki oku göstererek) Böyle bir okla gönder.

Kirakos: Baş üstüne, haşmetli tekfurum.

Nestor: Bu gece, belki zaferlere gebe...

Helene: Belki de hayallere...

(Perde kapanır.)

ÜÇÜNCÜ PERDE

9.TABLO

(Melik Ahmet Gazi, komutanlarıyla durum değerlendirmesi yapmaktadır.)

Melik: Üç hafta oldu; surdan bir gedik açamadık. Bu gün de akşam oldu. Hala şehre giremedik.

Artuk: Melikim, ümitsizliğe düşmeyelim. Allah, bizimledir.

Melik: Amenna... Allah bizimle... Hatta Resulullah hazretleri de bizimle. (Duraklar ve ayağa kalkar. Komutanlar da kalkarlar.) Komutanlarım, bir haftadır rüyamda Resulullah'ı görüyorum. Hem de Nestor'un sarayında.

Artuk: Müjdedir inşallah.

Melik: Sarayın içi nurla dolmuştu. Ashab-ı Güzin, çevresinde halka olmuşlardı. Huzuruna gittim, yalvardım. Ey yüz yirmi dört bin peygamberin, yüz bin mürselin serveri, kafirler karşısında bize himmet eyle, dua buyur. Melekler imdadımıza erişsin diyerek imdat istedim. Resulullah, bana her defasında: gam yeme, göreceksin. Kerim olan Allah, size de kerem kılacaktır, buyurdu.

Ahmet Serges: Keremi yakındır, inşallah.

Melik: Bu esnada Resulullah hazretleri buyurdu ki: “Ey Danişmend Meliki! Biz, senden hoşnu-

tuz. Yüce Allah da sizden hoşnuttur. İslam yolunda hiçbir kusur etmedin, müsterih ol...”

Ahmet Serges: Bence bu, bir işarettir.

Artuk: Bence de...

Melik: Yoksa diyorum, bir kusurumuz mu var? Nusret-i ilahi henüz gelmedi. (Oturur. Komutanlar da oturur.)

Artuk: Biz, tedbirimizi aldık. Zafere imanımız tamdır. Düşmanın gücü kalmamıştır. En çok birkaç gün daha dayanabilirler.

Melik: Sen ne düşünürsün, Ahmet Serges?

A.Serges: Melikim, kim bilir, belki birkaç gün bile sürmez.

Melik: Yoksa bir gelişmemi var?

A.Serges: Var ya, Melikim. (Kuşağından mektubu çıkartır.)Cevap geldi.

Artuk: Ne tez?

A.Serges: Melikimin kellesini müjdeleyince kafirler sabırsızlanmışlar. Acele ederler.

Melik: Yani inanmışlar mı?

A.Serges: Öyle görünüyorlar.

Melik: Oku bakalım şu mektubu.

A Serges: (Oka sarılı mektubu açar ve okumaya başlar.) “Tinti Minti” Ben, öyle demiştim ya...

“Bizans İmparatoru Aleksiyos’un Nikon-ya tekfuru Nestor Şatur’dan Danışmend orduları başkomutanı Ahmet Serges’e. Mektubunu aldım. İsa Mesih’e iman ettiğine, göklerdeki babası Tanrı’ya, Kutsal Ruh’a bağlandığına sevindim.

Göklerdeki Peder, oğlu İsa'yı bu dünyaya kurtarıcı olarak göndermiştir. Amma ancak ona inananlar kurtulacaktır. Ne mutlu sana! Tövbe edip İsa Mesih'e ve dört İncil'e iman ettin.

Melik ise, İsa Mesih'e ve kutsal evi kilişeye düşmandır. O, zalim bir cadıdır. Kaytal, Şettat gibi Bizans yiğitlerine, beylerine ne ettiğini gördün.

Şimdi sana gereken, Melik'in zulmüne son vermektir. Melik'in başını kesip katıma getir. Sana Ankara vilayetini vereyim. Ordusuna da başkomutan tayin edeyim. El birlik bu cadıları katıma getir. Kızım Masiye Banu'yu da sana vereyim. Benden sonra Nikonya da sana kalla...

Gökteki Rab, oğlu İsa Mesih ve Kutsal Ruh adına seni kutsuyorum.” İmza
Nestor Şatur

(Mektup okunurken Melik ve komutanlar, kaş göz hareketleriyle tavırlarını ortaya koyarlar.)

Melik: Kutlarım seni Ahmet Serges... Nestor'un sarayına damat oluyorsun. (Gülüşürler.)

Artuk: Ankara'ya ziyaretine geliriz.

A.Tokadi: Artuk, kelleler gidince bu imkansız.

A.Serges: Vaziyet böyle...

Melik: Nestor, iyice inanmışa benzer.

A.Serges: Melikim, şimdi ne yapacağız?

Melik: (Boynunu uzatır.) Beğendiğin yerden kes. (Gülüşürler.)

A.Serges: Hâşâ... Allah'tan korkarım, Melik'im.
Niyetimiz, malum...

Melik: Yüce Allah, bize cihat emrediyor. Resulü Hz. Muhammed Mustafa (sav) de harpte hileye izin veriyor. Öyleyse planımızı uygulayalım. Belki surun kapıları, kendiliğinden açılır.

(Işıklar söner.)

10.TABLO

(Nestor, sarayında haber beklemektedir. Ailesi, komutanları ve keşiş de yanındadırlar. Dekor, 4. tablodakinin aynısıdır. Fonda Yunan müziği çalmaktadır.)

Nestor: Helene, hayatım, bu gece zaferimizi kutlayacağız.

Helene: Mahzende hazırlıklar var. Yıllanmış şaraplar seçiliyor. Mezeler hazırlanıyor.

Kirakos: Kraliçem, bu gece içeceğiz. Günlerin gerilimini atıp şöyle bir gevşeyeceğiz.

Nestor: Peder Gregore, siz de katılırsınız, değil mi?

Gregore: Ben, şaraba bayılırım. Hıristiyanlıkta şarap-ekmek kutsaldır. Şarap İsa'nın kanını, ekmek de bedenini temsil eder.

Nestor: Biz de ekmek yerine meze hazırlatıyoruz.
Helene, bu işleri iyi bilir. Phokas, bayılır mezelerimize.

Phokas: Damak zevkinize hayranım, tekfurum.

Nestor: (Kapıya bakar.) Yahu niye geciktiler? Bu zamana kadar gelmiş olmaları gerekirdi.

Kirakos: Tekfurum, daha çok erken. Onlar, gece yarısından önce gelemezler.

Antonios: Mesajınızı aldıysa, er veya geç, mutlaka gelir.

Nestor: (Pencereden bakar.) Ay ışığı da yok, dışarı çok karanlık. Hiçbir şey görülüyor. (Fondaki müzik sesi kesilir.)

Helene: (Elini kulağına götürerek dışarıdaki sesleri almaya çalışır.) Bir şey duyuyorum. Siz de duyuyor musunuz?

Kirakos: Ben, bir şey fark etmedim.

Antonios: Ben de duyar gibiyim.

Nestor: (Pencereyi açar. Sesler yükselir.) Dışarıda kavga var herhalde. (Herkes, dikkatle dinler.)

Sesler: (Kılıç şakırtısı, nal sesleri arasında bağrıışmalar.)

-Hain, nereye gidiyorsun?

-Satılmış, Nestor'un uşağı, dön geri.

-Ahmet.Serges! Geri dön.

-(A.Serges) Melikin kellesi elimde.. Bu iş, bitti. Artık dönemem.

Nestor: Ahmet Serges geliyor. Aferin Serges. Melik'in kellesini de getiriyor.

Sesler:-Melik şehit olsa da bu şehri alacağız.

-İçimizde yılan beslemişiz.

-Tez yakalayın.

-Kale kapısına vardı. Öldürün onu.

Kirakos: Serges, kurtulsa bari.

Sesler:-Çevirin Ahmet Serges'i. Öldürün haini.

-Serges'i öldürün.

Helene: Melik'i öldürdüyse önemli değil.

Sesler:-Yok mu keskin nişancı? Bir ok atın ona.

-Atının ayağına vur.

-Haydin, durmayın, takip edin.

-Kale kapısına yaklaşıyorlar.

Nestor: Serges gelmeden emin olamayız.

Sesler: -Kapı açılmadan, öldürün onu.

-Melik'in kellesini götürüyor. Koman onu.

-(A.Serges) Açın, ben Ahmet Serges. Çabuk açın.

Nestor: Kirakos, söyle şunlara, çabuk açınlar, bekletmesinler.

Kirakos: Aleksis'e emrettim. Bekletmezler.

Sesler:

-(A.Serges) Açın kapıyı. Benim, Serges... Melik'in başını getirdim.

-Çabuk saldırın. Ahmet Serges'i öldürün.

-(A.Serges)Askerler, peşime düştü. Çabuk açın.

Nestor: Kirakos, niçin açmıyorlar?

Sesler:-A.Serges)Yetişecekler, çabuk...

- (Kapının açılış sesi) Kapı açılıyor.

Kirakos: Açılıyor, tekfurum. Açtılar bile.

Sesler:-Kaçtın hain. Kaçtırdık elimizden.

-(A.Serges) Çabuk kapatın kapıyı. Melik'in adamları giremesin.

Nestor: Serges haklı. Çabuk olmalılar.

Sesler: -Serges, ihanetinin cezasını çekeceksin.

-(A.Serges) Bizimkiler girdiler. Sakın ötekileri koymayın. Çabuk kapatın. (Kapının kapanış sesi)

Nestor: Oh be...Patlayacaktım.

Helene: Ya ben?.. Heyecandan bir hal oldum.

Masiye: Ben, hiç sevinmedim. (Nestor, ters ters bakar. Helene, sus dercesine işaret eder.)

Nestor: Bu iş, tamam. (Sevinçle pencereyi kapatır.) Az sonra Melik'in kellesi elimde olacak. Selçuklu Sultanının azametli meliki Danişmend Ahmet Gazi, avuçlarımda olacak.

Helene: Ahmet Serges de damadın olacak.

- Masiye:** Ben, şövalye Botanelates'i seviyorum. Ölümüm de Serges'le evlenmem.
- Nestor:** Kızım, şimdi bunları düşünme.
- Masiye:** Sonuç, beni ilgilendiriyor. Sen, Melik'ten kurtulacaksın ama ben?...
- Helene:** Seni de ben kurtarırım, kızım.
- Nestor:** Seni, Serges'e verecek değilim ki...
- Helene:** Yine bir Firavunluk düşünürsün galiba...
- Nestor:** Melik'in kellesini alınca onu öldüreceğim. Böylece iki Muhammedi'den birden kurtulacağım.
- Masiye:** (Nestor'a sarılır.) Çok yaşa, babacığım.
- Muhafız:** (Kapıyı açar.) Tekfurum, kale komutanı Aleksis geliyor.
- Aleksis:** (İçeri girer.) Tekfurum, Ahmet Serges ve arkadaşları geldiler.
- Nestor:** Melik'in kellesi de var mı?
- Aleksis:** Var, haşmetli tekfurum, var.
- Nestor:** Başka kimler var?
- Aleksis:** Yanında dört komutan daha var. Yüze yakın asker de bize sığındılar.
- Nestor:** Güzel... Aferin Serges. Erkek adammış. Sözünde durdu. Aleksis, bekletme konuklarımı, al içeri.
- A.Serges:** (Dört arkadaşıyla birlikte içeri girer.) Selam, Yüce Tekfur. (İstavroz çıkartır. Elindeki paketi sıkı sıkı tutar. Yanındakiler de selamlayıp istavroz çıkartırlar.)
- Nestor:** Selam Serges, seni kutlarım.
- Keşiş Gregore:** Ben de sizleri kutsarım. İsa Mesih, gökteki Pederi ve Kutsal Ruh adına sizleri kutsarım. Bu hizmetiniz, tarihe geçecek.

A.Serges: Evet, bu gece tarihe geçecek.

Nestor: Ey Serges, bu gece ruhbanlara çok mal verdim. Senin tüm günahlarını bağışladılar.

K.Gregore: Mesih, tüm günahlarını bağışladı. Şimdi sen, günahsız bir hıristiyansın.

A.Serges: Tüm günahlarım bağışlanmış. Ne güzel!... Bu hizmetlerimin karşılığı, cennetlik olurum herhalde.

K.Gregore: Hiç kuşkun olmasın. Tam cennetliksin.

Nestor: Ey Serges, sabırsızlanıyorum. Ver şu Melik'in başını.

A.Serges: Yüce Tekfur, altın tepsiyle sunmak istedim ama olmadı. Ancak sarığıma sarabildim. (Nestor'a paketi uzatır.)

Nestor: (Paketi alır, kısmen açar. Ey Melik Danişmend Ahmet Gazi, işte avuçlarımdasın. Artık askerlerin, bir şey yapamazlar.

Aleksis: Melik'in kellesi elimizde, komutanları yanımızda. Başsız asker, çobansız sürü gibidir.

Kirakos: Bu iş bitti, demektir.

Nestor: Konuklarım, buyurun, oturun, istirahat edin. Birazdan kutlama başlayacak.

A.Serges: Böyle daha rahatız. Kutlamaya ayakta katılmak isteriz.

Nestor: Serges, hizmetleriniz büyük. Nasıl isterseniz öyle yapın. Kirakos!

Kirakos: Emret, Bizans'ın Yüce Tekfuru.

Nestor: Nerde şaraplar? Nerde kızlar?

Kirakos: Emriniz olur, tekfurum. (Dışarı çıkar.)

- Nestor:** Keşiş efendi, muhterem peder! Söyle papazlara, kiliseleri açsınlar. Zangoçlar çan çalsınlar. Halk bayram etsin.
- K.Gregore:** Emriniz olur, Büyük Bizans'ın Yüce Tekfuru. Derhal... (Çıkar.)
- Kirakos:** (İki muhafız, şarap fıçısını getirirler. Peşinden gözdeler, kadeh tepsileriyle içeri girerler.) Şaraplar hazır, tekfurum.
- Nestor:** Siz, kadehlerle için. Ben, Melik'in kafatasından içeceğim. (Bıçakla uğraşırken) Var mı bakalım beyni? (Gülüşürler.) Onun yerine şarap dolduracağım. Kanlı kanlı içeceğim.
- Helene:** (Tiksinerek) Çok iğrenç!...
- Masiye:** Vampir gibi...(Bulanır.)
- Nestor:** Siz, bilmezsiniz onun zevkini.
- Kirakos:** (Kelleyi şüpheli bakışlarla incelerken) Tekfurum, bu, Melik'in kellesi değil.
- Nestor:** Kirakos, kaçırma keyfimi.
- Kirakos:** Ben, Melik'i yakından gördüm. Bu, Melik'in kellesi değil. (Herkes, dona kalır.)
- Nestor:** Ya kimin kellesi?
- Kirakos:** (Melik A.Gazi'yi işaret ederek) Melik, şu adama benziyordu. Bu, Melik'in kellesi değil...
- Nestor:** Serges, ne dersin buna?
- A.Serges:** Ne diyeyim, Yüce Tekfur?!... Bu adam, hayal görüyor.
- Kirakos:** Kralım, Melik'i çok iyi bilirim. Suratı, gözümün önünden hiç gitmiyor. Bu, o değil...

- Melik:** Bu adam, doğru söylüyor. (Herkes, ona bakar.) Selçuklu Atabeyi Danişmend Melik Ahmet Gazi, (Bütün dikkatler, onda toplanır.) benim. (Kılıcını çeker. Ardından diğer komutanlar da kılıçlarını çekerler.)
- Nestor:** (Elindeki kelle düşer.) Bire, koman onu, öldürün.
- Melik:** Saray, teslim alındı. Askerlerim, şehre girdiler. Çareniz yok...
- Nestor:** Ne duruyorsunuz? Öldürün onları. (Kılıçlar çekilir, hamleler başlar.) Askerler, muhafızlar... İmdat!... Yetişin.
- A.Serges:** Gelemezler. Saray, bizim kontrolümüzde.
- Nestor:** Askerler!... Yetişin... (Komutanlar arasında çarpışmalar başlar. Helene, Masiye, gözdeleler, şarap getiren erler kaçışır. Fırsat bulanlar, kapıdan çıkarlar. Fonda marşlar çalmaya başlar)
- Melik:** İmana gelin, İslama girin. Kanınızı, canınızı bağışlayayım.
- Nestor:** Ben İsa Mesih Dininden dönmem. (İstavroz çıkartıp çarpışmaya devam eder.)
- A.Serges:** İmana gel Kirakos, canını kurtar.
- Kirakos:** Kutsal haç için savaştım. (İstavroz çıkarır.) Onun uğruna ölürüm. (Karşılıklı kılıç sallamalar sürer.)
- Eyüp:** (Aleksis'i yakalamıştır. Kılıcı, boynuna çalmak üzereyken) İmana gel, şehadet getir. Yoksa öldüreceğim.
- Aleksis:** Ben, keşiş oğluyum. Dinimden asla dönmem.

- Eyüp:** Eh, günah benden gitti. Ya Allah... (Kılıcı vurup öldürür.)
- Süleyman:** (Antonios ile çarpışırken) Cihadımız, Allah için. Ona inan, canını kurtar.
- Antonios:** Mesih İsa'dan başkasına inanmam. (Çarpışmalar sonunda Antonios öldürülür.)
- Abdurrahman:** (Phokas'ın kılıcına vurunca kılıç ortadan kırılır. Phokas kaçar.) Kaçma, kurtulamazsın. (Phokas, kapıdan çıkar. Abdurrahman, kovalar.)
- Melik:** (Nestor'la düelloya devam eder.) Nestor! İnat etme. Çaren yok teslim ol. İmana gel. Seni yine Nikonya'ya tekfur tayin edeyim.
- Nestor:** Beni, teslim alamazsın. İmparator, imdadıma yetişir.
- Melik:** Kimse kurtaramaz seni buradan. İman et, kurtar kendini.
- Nestor:** Ben, Mesih'e inandım. Muhammed'i tanımam.
- Melik:** Günah benden gitti. Bugün, İslamın günü. Bugün, Selçuklunun, Danişmendlinin zaferi. (Kılıcı kaldırır.) Ya Allah... (Bir vuruşta Nestor'un kellesini uçurur.)
- A.Serges:** (Kirakos'u sıkıştırır.) Gördün kralın halini. İmana gel. (Kılıcı, göğsüne bastırır.)
- Kirakos:** Tamam... Kabul... Siz, kazandınız. Söyleyin, nasıl iman edeceğim? (Kılıcını A.Serges'e teslim eder.)
- A.Serges:** Benimle beraber şahadet getir: "Eşhedü enla-ılahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve Resulühu" (Kirakos, kelime-i şahadeti tekrar etmeye çalışır.)

Melik: (Kirakos'a sarılır.) Şimdi sen, benim din kardeşimsin. Bundan sonra kılına dokunamazlar.
(Işıklar s3ner.)

11.TABLO

(Melik, Nestor'un sarayında erkaniyla ayak divanında durum değerlendirmesi yapmaktadır.)

Melik: Kumandanlarım! Yıl 1075. Malazgirt Zafere'nin üzerinden tam dört yıl geçti. Allah'ın izni, sizlerin gayreti, Ümmet-i Muhammed'in duası, evliya ve enbiyanın himmetiyle kış gelmeden zafere erdik. Bu gece sevinçten uyuyamadım. Sabaha kadar Rab-bime şükrettim...Bugün savaş bitti. Şehre artık barış hakim olacak. Vatandaşlığımızı kabul eden herkes yerinde kalacak. Tüm esirleri serbest bırakın. Halk, evine ve işine dönsün. Yaşlılara, kadınlara hürmet edin. Papazlara, keşişlere dokunmayın; kiliselerinde ibadetlerine devam etsinler. Çiftçi, toprağını işlesin. Esnaf, dükkanını açsın. Bu, böyle duyurula. Artuk Bey, bu görev senindir.

Artuk: Fermanınızı, tellal çağırarak duyururum, Melik'im.

Melik: Askerlerim, günlerdir açlığa susuzluğa katlandılar. Bir ziyafeti hak ettiler.

Muhafız: (İçeri girer.) Melik'im, Amasya'dan haberci geldi. Çok önemli bir haber getirmiş. Huzura girmek ister.

Melik: Al içeri, bekletme.

Muhafız: (Selam durup döner.) Gir içeri. Melik'im seni huzura kabul etti.

Haberci: (Girer.) Selamün aleyküm, ey asrın padişahı!

Melik: Aleykümüs-selam. Hoş geldin Amasya'dan.

Haberci: Melik'im! Önce Çorum'un fethinden dolayı sizi tebrik ederim.

Melik: Sağ olasın... Sadete gelelim. Önemli haber neymiş? Söyle bakalım.

Haberci: Melik'im, Amasya'dan eşiniz Gülnuş Banu Sultan'dan selam getirdim.

Melik: Aleykümüs-selam...(Sert bakışlarıyla sözünün devamını bekler.)

Haberci: Bir de müjde getirdim.

Melik: Müjdeyi söyle, müjdeyi...

Haberci: Melik'im, bir oğlunuz dünyaya geldi.

Melik: (Sevinçle) Bu, benim ilk çocuğum. Dilerim o da, büyüyünce Allah için cenk etsin. (Haberciye) Gülnuş Banu'ya selam söyle. Adını Gazi Bey'' koysun. (Bir kese çıkartıp haberciye verir.)

Haberci: Allah, devletini daim etsin, Melik'im. (Çıkar.)

Melik: Bir tarafta zafer, öbür yanda veliaht müjdesi... Ahmet Serges, sen komutanlarımin en kıdemlisin. Kırk sığır kurban et. Askerlerimize ziyafet çekelim.

A.Serges: Emredersiniz, Melik'im.

Melik: Biz, burayı teslim aldık. Siz ise fethedeceksiniz. Bir belde, askerle ele geçirilebilir. Ama askerle elde tutulamaz. Hocam, şimdi görev sizindir. Burada neler yapmak istersiniz?

Şemsettin Efendi: Bu beldelere, Diyar-ı Rum derler. Bir adı da Diyar-ı Küfürdür. Buraları İslamlaştırmadıkça hakim olunamaz. Bugünden itibaren askerlerimizin konakladıkları yere yakın bir mescit yapalım. Rum'un da kulağına ezan sesi ulaşsın. Oradan kalplerine varır da belki imana, İslama gelirler. Cuma gününden önce geniş, temiz bir yer ayarlayalım. Cuma namazını orada kılalım. Küffar, cemaati görsün de hile ve desiseye kalkışmasın... En önemlisi, kısa zamanda medreseler inşa edelim ki bu şehrin çocukları İslam terbiyesiyle yetişsin. Gelecek nesiller, İslamın hadimi, Türk'ün dostu olsun... Ayrıca buraya gönül dostlarını, Alperenleri, dervişleri çağıralım ki halka iyi örnek olsunlar ve onları eğitsinler.

Melik: Ağzına sağlık hocam. Aklımdan geçenleri bir bir saydın. Bilesin ki hocam, her konuda emrinizdeyim.

Şemsettin Efendi: Estağfirullah, Melik'im. Bize düşen görevi, seve seve yaparız.

Melik: Komutanlarım, şehir halkından Müslüman olanlara yakın ilgi gösterin. Bu bölgelere Türk boylarını yerleştirerek buraların Türkleşmesini ve İslamlaşmasını sağlayın. Şehir merkezine Çepni, Karakeçili, Alayuntlu ve özellikle Çorumlu Türk boylarını yerleştirin. Nüfusa da hakim olalım ki ehl-i küfür, ihanete cesaret edemesin.

A.Serges: Buraya yeni bir uygarlık da getirmek gerekir, Melik'im.

Melik: Haklısın... Burada camiler, mescitler, medreseler, hanlar, hamamlar yaptırılmalı. Şehir imar edilmeli. Selçuklu, Danişmendli kültür ve medeniyetinin temelleri atılmalı. Kendi mimarimize uygun binalar yapılmalı. Eyüp Yunusoğlu! Bunlar da senin görevidir. Tamam mı?

Eyüp: Emredersiniz Melik'im.

Melik: Herkes, görevini biliyor. (Seyirciye) Biz, Nikonya'yı ehl-i küfrün elinden kurtardık. Çorumlu'nun yurdu yaptık. Artık bu şehir, kıyamete kadar İslam beldesidir. Kimse aksini düşünmeye.

(Perde kapanır.)

Çorum Belediyesi Kültür Yayınları

1. Şer'iyye Sicilleri Çevirileri 35 Cilt
2. Çorum Gazetesi Çevirileri – Abdulkadir Ozulu 2 Cilt
3. Uluslar Arası Osmanlıdan Cumhuriyete Çorum Sempozyumu 3 Cilt
4. 7-8 Hasan Paşa Ethem Erkoç
5. Aşık Paşa Oğlu Elvan Çelebi
6. 1897 Den 1979 A Çorum Geçmiş Zaman Halleri
7. Çorum Tarihine Ait Derlemelerim İhsan Sabuncuoğlu
8. Çorumlu Dergisi 1938-1946 Yılları Arası 3 Cilt
9. Çorumlu Şehitler Ve Şehitlik Albümü
10. Çorum İli Aşıklık Geleneği Ve Aşık Rıfat Kurtuğlu
11. Madalyon – Mahmut Tunaboşlu
12. Geleneksel Meslekler – Prof.Dr. Öcal Oğuz
13. Geleneksel Oyunlar - Prof.Dr. Öcal Oğuz
14. Çorumda Aşık Sanatı - Prof.Dr. Öcal Oğuz
15. Geleneksel Kutlamalar - Prof.Dr. Öcal Oğuz
16. Milli Mücadele Döneminde Çorum-Ayfer Ertan
17. Çorum Camii Ve Mescidleri- Yrd. Doç. Dr. Abdulkadir Dündar
18. Milli Mücadele Döneminde Çorum

19. Çorum Evliyaları Tezkire-İ Makamat-Ethem Erkoç
20. Sahabe Evliya Ulema Yurdu Çorum
21. Anadolu'da Bir Köy Odası Hatışoğlu Konağı-Ethem Erkoç
22. Çorum Ulu Camii Ve Vakıfları – Ali Ilıca
23. Yanacak Mıyız Donacak Mıyız Karikatür Kitabı
24. Çorum'un İlk Belediye Reisi Mazlumoğlu Hacı Halil Ağa - Ethem Erkoç
25. Bir Mustafa Kemal Düşünüyorum 10 Kasım
26. Milli Manevi Değerlerimiz
27. Evliya Çelebi Seyahatnamesinde Çorum Yöresi
28. Çorum Ağzı Sözlüğü
29. Tarihe Işık Tutan Çorum Fotoğrafları
30. Erdoğan Oruç Karikatürleri
31. Hititler Karikatür Kitabı
32. İmgesel Yemekler
33. Halk İnançları
34. Köy Seyirlik Oyunları
35. Çorumlu Şairler
36. Ninniler Kargışlar
37. Çorum Tarihi 5.Hitit Festivali Komitesi
38. Özürlüler Kanunu Kitabı
39. Ressamlar buluşması Katalogu

40. Çorum Kültür Tarihinde Tasavvuf Geleneği
41. Çorum Şeriye Sicilleri Katalogları
42. 20.Asırda Çorum Tarihinden Notlar
43. Kabulünün 89.yılında İstiklal Marşı ve Mehmet Akif Ersoy
44. Çorumlu Şehitler ve Şehitlik Albümü (İkinci Baskı)
45. Mekke'den Doğan Nur
46. Çorum geçmiş zaman halleri III
47. Nemci Şamlı
48. Çorum Tarihine Ait Derlemelerim I-II-III-Maarif Hayatımız (İkinci Baskı)
49. Çorum Ağzı Sözlüğü (İkinci Baskı)
50. İslam Şehirleri Üzerine Makaleler-Mehmet Mah-fuz Söylemez
51. Şahadetinin 1329.Yılında Hz. Hüseyin Paneli
52. Çorum Tarih ve Kültür Araştırmaları Dergisi Sa-yı:1
53. Çorum Tarih ve Kültür Araştırmaları Dergisi Sa-yı:2
54. Abdullah İsmet Eker - Parlamento Mektebinden Yetişen Bir Siyaset Adamı - Mahmut Şener
55. Çorum Tanıtım ve Turizm Rehberi
56. İlköğretim Okulları İçin Tatil Kitapları

57. Çorum Belediyesi Faaliyetleri Dergisi
58. Şehir ve Medeniyet Sempozyumu Bildiri Metin-
leri
59. Ressamlar Buluşması Katalog-2011

Not:

*Bu eserler içerisinde elde mevcut olanlardan temin edile-
bilmektedir.*